

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 8. oktober 2010

Sagsnr.: 99

- ./.
- Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2011 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen.

Med venlig hilsen

Hanne Lauger

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet, 2.2. – Fiskeripolitisk kontor

Sagsnr.: 5604

Den 7. oktober 2010

FVM 801

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2011 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen

KOM(2010) 470

Resumé

Forslaget omfatter fastsættelse af fiskerimulighederne for de kommercielt vigtigste bestande i Østersøen (TAC/kvoter¹) samt bestemmelser vedrørende havdage (begrænsning af fiskerindsatsen) for 2011. Forslaget indebærer forøgelse af fiskerimulighederne efter torsk, mens kvoterne for en række pelagiske bestande reduceres.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2010) 470 af 14. september 2010 fremlagt forslag til fastsættelse af TAC/kvoter for Østersøen 2011. Forslaget er oversendt til Rådet den 15. september 2010 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. oktober 2010 med henblik på opnåelse af politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Forslaget er led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

¹ TAC = total allowable catches = samlede tilladte fangstmængder.

Formål og indhold

Kommissionens forslag om fastsættelse for 2011 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen består af to elementer:

- fastsættelse af fiskerimulighederne for de kommercielt vigtigste bestande i Østersøen (TAC/kvoter)
- bestemmelser vedrørende havdage (begrænsning af fiskerindsatsen) for 2011.

Forslaget bygger på den videnskabelige rådgivning om fiskerimulighederne i Østersøen udarbejdet af Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) og Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) i kombination med de regler for TAC-fastsættelse afhængig af risikoniveauet for de enkelte bestande, som fremgår af Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2011² (Kommissionens politikerklæring).

Kommissionens principper for TAC-fastsættelse er i politikerklæringen opdelt i 11 bestandskategorier. Bestande omfattet af langsigtede planer udgør for eksempel én kategori. Hvis en bestand er omfattet af en langsigtet forvaltningsplan, og der er videnskabelig rådgivning om, hvilken fangst, der svarer til planen, har denne kategori forrang frem for de andre kategorier. I de tilfælde, hvor der endnu ikke er iværksat forvaltningsplaner, anvender Kommissionen større udsvingsgrænser i TAC'en fra år til år end hidtil, for at bringe fiskeriet i overensstemmelse med målsætningen om overgang til MSY³ i 2015.

EU og Rusland indgik den 10.-12. juli 2006 aftale om samarbejde på fiskeriområdet og om bevarelse af de levende marine ressourcer i Østersøen. Aftalen blev ratificeret af EU den 4. juni 2009 og gælder i en første periode på seks år. Der er i løbet af 2010 blevet afholdt flere møder i den fælles Østersøfiskerikomité, men EU og Rusland har ikke opnået enighed om fordelingsnøglerne om alle fælles bestande⁴, hvilket betyder at EU's rådighedsmængder for bestande fælles med Rusland også i 2011 fastsættes autonomt.

ICES har ikke som hidtil givet én rådgivning for 2011, men præsenterer rådgivningen ud fra tre optioner: Forvaltningsplaner, forsigtighedsprincippet og tilpasning til MSY i en uprioriteret rækkefølge. Denne ændring skyldes delvis, at ICES er begyndt også at rådgive ud fra princippet om MSY. Endvidere beregner ICES også TAC'en på grundlag af Kommissionens politikerklæring. Dette resulterer for visse bestande i en højere TAC end den, der følger af de tre optioner og i andre tilfælde en mindre TAC. I nedenstående oversigt redegøres der for rådgivningen ud fra de forskellige optioner, hvor disse foreligger samt Kommissionens politikerklæring.

² Jf. KOM(2010) 241 af 17. maj 2010.

³ Fiskeri på grundlag af det maksimalt bæredygtige udbytte (MSY) er den fiskeriintensitet, der giver det største udbytte fra bestanden på lang sigt uden at reducere bestandens evne til at reproducere sig på kort sigt.

⁴ EU's fælles bestande med Rusland er: Sild i den centrale Østersø, torsk i den østlige Østersø, laks og brisling. I 2010 er der opnået enighed om fordelingsnøglerne for laks og brisling, i henhold til hvilke de russiske andele er: Laks (ICES 22-32) = 1.9 %, laks (ICES 32) = 9.3 % og brisling = 10.08 %.

Oversigt over biologisk rådgivning samt Kommissionens forslag om TAC for bestandene i Østersøen samt dansk kvote og andel i 2011:

Art	Rådgivning	Kommissionens forslag for 2011 i tons (ændring i forhold til 2010)	DK kvote for 2011 i tons (andel af EU TAC)
Sild i den vestlige Østersø (22-24)	Rådgivningen omfatter vestlig Østersø og Skagerrak/Kattegat (ICES IIIA). Ved TAC-fastsættelsen fordeles mængden mellem de to områder. <u>Kommissionens politikerklæring: 43.600 tons (-30 %)</u> <u>ICES MSY tilpasning: 53.600 tons (-11 %)</u> <u>ICES MSY: 26.500 tons (-60 %)</u> Bestanden vurderes af ICES til at være på et rekordlavt niveau, hvilket er kombineret med en høj dødelighed og ringe rekruttering. I 2010 blev TAC'en fordelt 50/50 mellem den vestlige Østersø og Skagerrak/Kattegat. Endvidere angiver STECF, at ca. 50 % af de faktiske fangster i de senere år er foretaget i den vestlige Østersø. Der er ingen forvaltningsplan.	15.884 (-30 %)	2.227 (14 %)
Sild i den centrale Østersø (25-27, 28.2, 29 og 32)	<u>Kommissionens politikerklæring: 102.000 tons, inkl. Rusland (-27 %)</u> <u>ICES MSY tilpasning: 119.000 tons, inkl. Rusland (-15 %)</u> <u>Forsigtighedsprincippet: 95.000 tons, inkl. Rusland (-32 %)</u> Fiskeridødeligheden har været svagt stigende siden 2005. Gydebiomassen har været konstant omkring 0,5 million tons siden 2005, men rekrutteringen har været under middel siden 2003. STECF har efterfølgende konstateret, at ICES' beregning af TAC i henhold til politikerklæringen er ukorrekt samt at rådgivningen vedrører bestanden og ikke den korrekte inddeling i forvaltningsområder. Med udgangspunkt heri anviser STECF, at TAC'en i henhold til politikerklæringen skal reduceres til <u>91.640 tons</u> . Der er ingen forvaltningsplan.	91.640 (-28 %)	2.016 (2 %)
Torsk i den østlige Østersø (25-32)	<u>EU's forvaltningsplan/Kommissionens politikerklæring: 64.400 tons, inkl. Rusland (+15 %)</u> <u>ICES MSY: 105.000 tons, inkl. Rusland (+46 %)</u> Bestanden er i klar fremgang. En lav fiskeridødelighed samt flere gode årgange har betydet en kraftig stigning i bestandens størrelse. Fiskeridødeligheden ligger under målet i forvaltningsplanen på 0,3. Forvaltningsplanen for torsk indeholder et loft på max. 15 % i TAC udsving.	58.957 (+15 %)	13.544 (22 %)
Torsk i den vestlige Østersø (22-24)	<u>EU's forvaltningsplan/Kommissionens politikerklæring: 18.800 tons (+6 %)</u> <u>ICES MSY tilpasning: 18.200 tons (+3 %)</u> Gennem de sidste 10 år er fiskeridødeligheden generelt faldet svagt. Rekrutteringen har efter en ringe periode 2004-2007, de sidste to år været på middelniveau. Fiskeridødeligheden for 2010 er bestemt til 0,73, hvilket er mere end 10 % over målet på 0,6 sat i forvaltningsplanen. Forvaltningsplanen for torsk foreskriver en	18.800 (+6 %)	8.206 (43 %)

Art	Rådgivning	Kommissionens forslag for 2011 i tons (ændring i forhold til 2010)	DK kvote for 2011 i tons (andel af EU TAC)
	reduktion af fiskeridødeligheden og fiskedage med 10 %.		
Rødspætte	Ingen rådgivning. I fravær af rådgivning foreskriver Kommissionens politikerkklæring, at TAC'en bør tilnærmes seneste faktiske fangstmængder.	3.041 (-)	2.179 (71 %)
Laks (22-31)	<u>Kommissionens politikerkklæring: 249.900 stk., ekskl. Rusland (ca. -15 %)</u> <u>ICES MSY tilpasning: 120.000 stk., inkl. Rusland (-61 %)</u> Overlevelsen af unglaks i Østersøen har været faldende siden begyndelsen af 1990'erne, og har været på det nuværende lave niveau (10 % overlevelse) siden 2004. Fiskeridødeligheden er generelt blevet halveret siden starten af 1990'erne. STECF har klassificeret og beregnet TAC'en i henhold til politikerkklæringen (-15 %). Der er ingen forvaltningsplan.	250.109 stk. (-15 %)	51.829 stk. (20 %)
Brisling	<u>Kommissionens politikerkklæring: 288.000 tons, inkl. Rusland (-30 %)</u> <u>Forsigtighedsprincippet: 242.000 tons, inkl. Rusland (-41 %)</u> Der er ikke vedtaget en forvaltningsplan for brisling og MSY referencepunkter er ikke endeligt udviklet, så optionerne angives ud fra Kommissionens politikerkklæring og forsigtighedsprincippet. Gydebiomassen ligger ca. 20 % over det historiske gennemsnit, men er reduceret fra et meget højt niveau sidst i 1990'erne. 2009 årgangen vurderes til at ligge lidt under middel. Der har været en stigning i den naturlige dødelighed som følge af en stigning i den østlige torskebestand. Fiskeridødeligheden i 2009 var historisk høj.	265.969 (-30 %)	26.236 (9 %)

På baggrund af den flerårige forvaltningsplan for torsk⁵ foreslås en reduktion af havdagene i den vestlige Østersø med 10 % til 163 dage. Havdagene reduceres, fordi fiskeridødeligheden ligger mere end 10 % over målet i forvaltningsplanen.

Kommissionen har foreslået at ændre betingelserne for landing af fangster og bifangster. Dette betyder, at alle fangster skal afskrives de kvoter, der er tildelt medlemsstaten. Det har været en grundlæggende bestemmelse siden 1982, at medlemsstater har haft mulighed for at lande usorterede bifangster i industrifiskeriet uden at dette skulle afskrives på kvoterne for konsumfisk.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

⁵ Rådets forordning (EF) nr. 1098/2007 af 18. september 2007 om en flerårig plan for torskebestandene i Østersøen og fiskeriet, der udnytter disse bestande.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

Forslaget kan på kort sigt have erhvervsøkonomiske konsekvenser som følge af begrænsninger i fiskerimuligheder for visse bestande samt reduktioner i indsatsen for så vidt angår fiskeriet efter torsk. På langt sigt forventes forslaget at gøre fiskeriaktiviteterne mere bæredygtige samt sikre stabile eller stigende kvoter.

Høring

Sagen har været forelagt § 5-udvalget (fiskeri) i forbindelse med møde i udvalget den 6. oktober 2010.

Danmarks Fiskeriforening støttede de foreslåede TAC'er for torsk i overensstemmelse med forvaltningsplanen. For så vidt angår den foreslåede reduktion i fiskeriindsats i den vestlige Østersø påpegede foreningen, at der må findes en løsning særligt for en række mindre garnfartøjer, der med den tilladte fisketid ikke efterlades den fornødne tid til at opfange deres kvote. I forlængelse heraf anførte foreningen, at forslaget om indsatsreduktion har alvorlige erhvervsøkonomiske konsekvenser for disse fartøjer, fordi deres eksistensgrundlag som følge af indsatsreduktionen, efter foreningens vurdering, fratages dem.

Danmarks Fiskeriforening fandt, at den reviderede rådgivning for sild i den vestlige Østersø gav belæg for en uændret kvote i forhold til 2010. Danmarks Pelagiske Producentorganisation anførte i relation til sild, at man på linje med Kommissionens politikerklæring, tilsluttede sig, at TAC-fastsættelsen baseres på en 30 % reduktion i fiskeridødelighed. Organisationen anførte samtidig, at fordelingen af fiskerimuligheder bør foretages med 50 % til Østersøen og 50 % til Skagerak/Kattegat.

For så vidt angår brisling ønskede Danmarks Fiskeriforening en uændret kvote i forhold til 2010. Foreningen begrundede ønsket med henvisning til en mangelfuld biologisk rådgivning.

Hvad angår forslaget om ændring af betingelserne for usorterede bifangster af kvoterede arter i det småmaskede fiskeri, hvilket fremover vil betyde at disse skal afskrives på kvoterne for konsumfisk, ønskede Danmarks Fiskeriforening en uændret videreførelse af de nugældende regler.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan generelt støtte Kommissionens forslag til fastsættelse af TAC/kvoter i Østersøen og finder det positivt, at TAC for torsk i såvel den østlige som vestlige Østersø fastsættes i henhold til den flerårige plan for torsk.

Som et vigtigt element i regeringens politik om blandt andet reduktion af discard finder regeringen, at der i 2011 bør stilles en 5 % kvotepræmie på torsk til rådighed for medlemsstater og

fiskere, der deltager i projekter med fuldt dokumenteret fiskeri – således som det er blevet introduceret i TAC/kvoteforordningen for Nordsøen og Skagerrak i 2010. De hidtidige erfaringer med fangstkvoteprojektet har været meget lovende og med stadig flere deltagende lande. Fuldt dokumenteret fiskeri bør dermed kunne fortsætte i 2011.

Regeringen er videre opmærksom på, at den foreslåede reduktion i havdage i den vestlige Østersø i særlig grad rammer de mindre fartøjer, der på grund af et mere tidskrævende fiskeri har brug for flere havdage for at kunne opfiske den tildelte kvote. Regeringen støtter en reduktion af den samlede fiskeriindsats i den vestlige Østersø med 10 % i overensstemmelse med forvaltningsplanen for torsk, men vil arbejde for en løsning for de mindre fartøjer i 2011. Der bør inden for forvaltningsplanens rammer og med respekt for fiskeritrykket kunne introduceres en vis fleksibilitet i TAC/kvoteforordningen, der skal muliggøre en begrænset omfordeling af havdage til de mindre fartøjer.

For så vidt angår den vestlige sild støtter regeringen en TAC-fastsættelse i overensstemmelse med den biologiske rådgivning og Kommissionens politikerkklæring. Der bør dog ved fordelingen af fiskerimulighederne tages udgangspunkt i den historiske 50/50 fordeling mellem Østersøen og Skagerrak/Kattegat. Begge områder bør således bidrage ligeligt til at forbedre bestanden via reduktioner i TAC'en.

Endelig vil regeringen arbejde for, at reglerne for usorterede bifangster i industrifiskeriet - i overensstemmelse med relativ stabilitet - opretholdes.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der kan opnås politisk enighed om forslaget på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. oktober 2010.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.